

TRAFIKVERKET

Kapacitetsanalys södra Sveriges järnvägssystem

241115 | Presentation Stambanan.com

Kapacitetsanalys södra Sveriges järnvägssystem

Agenda

- Bakgrund, syfte och metod
- Kapacitets- och bristanalys
- Möjliga åtgärder
- Slutsatser och fortsatt arbete

Kapacitetsanalys södra Sveriges järnvägssystem

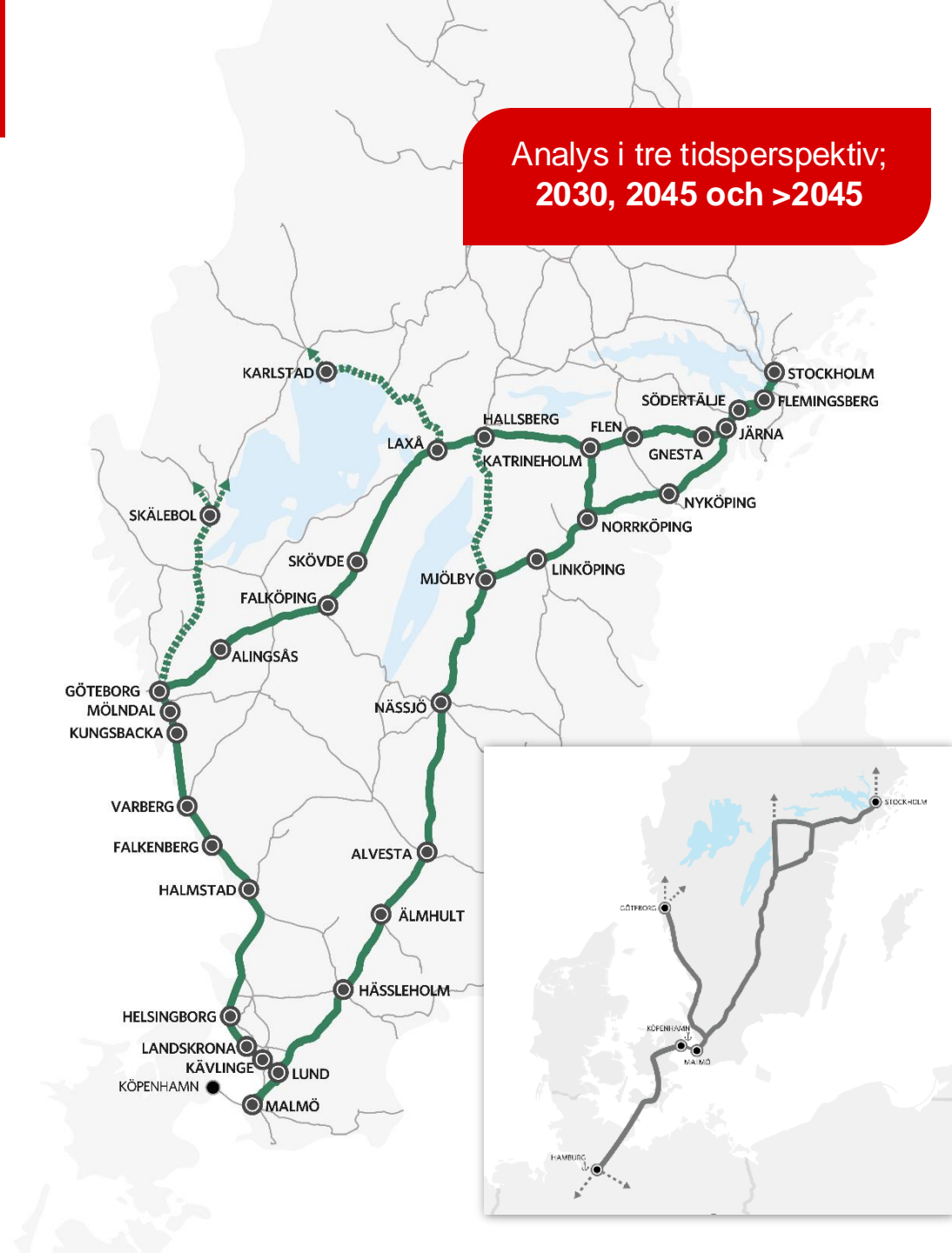
Agenda

- ▶ • Bakgrund, syfte och metod
- Kapacitets- och bristanalys
- Möjliga åtgärder
- Slutsatser och fortsatt arbete

Bakgrund och syfte

- Beskriva brister och behov
- Föreslå åtgärder
- Beskriva hur föreslagna åtgärder hänger samman och påverkar varandra
  - Längre stråk
  - Större noder

Analys i tre tidsperspektiv;
2030, 2045 och >2045

Åtgärdsgenerering

Inspirerat av fyrstegsmetodiken

1.

Tänk om

2.

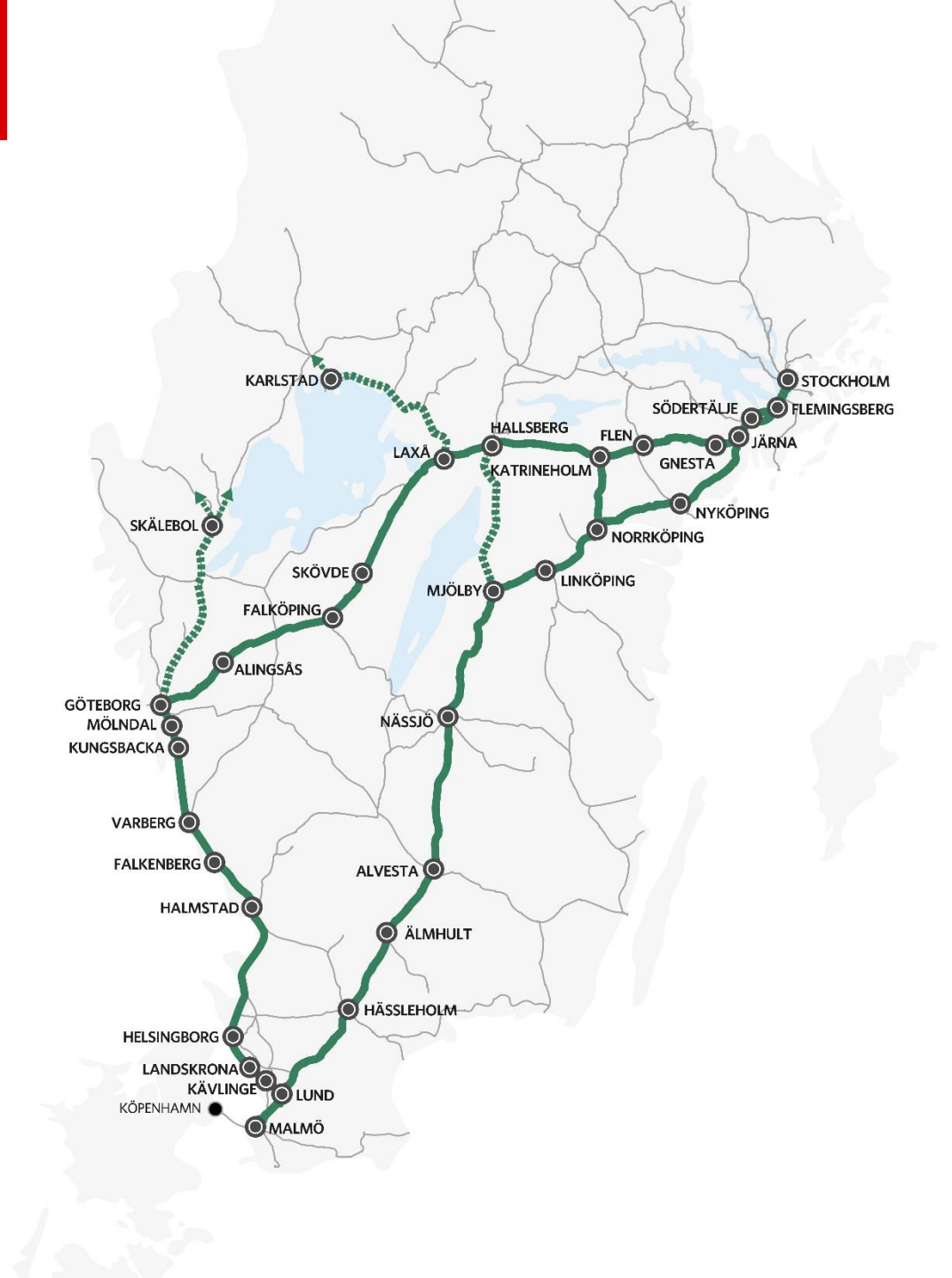
Optimera

3.

Bygg om

4.

Bygg nytt

Tidigare resultat återanvänds

- Bristanalyser
- Åtgärdsvalsanalyser
- Regeringsuppdrag

Kapacitetsanalys södra Sveriges järnvägssystem

Agenda

- Bakgrund, syfte och metod
- ▶ • Kapacitets- och bristanalys
- Möjliga åtgärder
- Slutsatser och fortsatt arbete

Analys i olika tidsperspektiv

- År 2024 | Nuläge
- År 2030 | Förbindelse Fehmarn Bält färdigställd
- År 2045 | Målår för basprognos
- Utblick bortom år 2045

Fördjupad godsanalys

Bedömda effekter med Fehmarn Bält färdigställd

- Snabbare körvägar till Hamburg bedöms omfördela godståg
- Kortare transporttider från Oslo till Göteborg ökar efterfrågan på tåg längs Västkusten

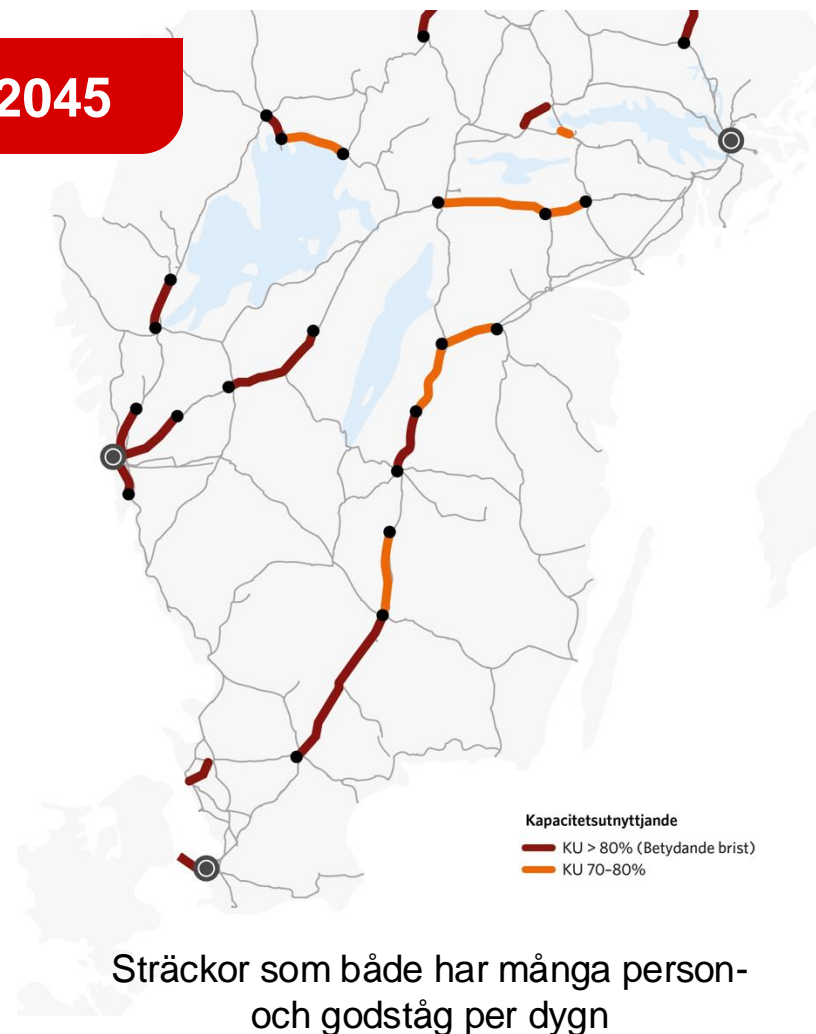

Exempel bristområden

Utifrån Basprognos med åtgärder i nationell plan genomförda

- Kapacitetsbrister längre stråk (person och gods)
- Punktlighet långväga persontrafik
- Transporttider gods
- Omloppsnära uppställning

År 2045

Kapacitetsanalys södra Sveriges järnvägssystem

Agenda

- Bakgrund, syfte och metod
- Kapacitets- och bristanalys
- ▶ • Möjliga åtgärder
- Slutsatser och fortsatt arbete

Kategorisering av åtgärder

Ambition att möta brister och behov i olika tidsperspektiv

- **Optimeringsåtgärder (0-10 år)**
  - Mindre åtgärder (steg 2 och 3) i befintliga sträckningar
  - Kan göras i närtid med begränsade medel
- **Framkomlighetsåtgärder (10-20 år)**
  - Mindre åtgärder (främst steg 3) i befintliga sträckningar
- **Kapacitetsåtgärder (10-20 år)**
  - Större åtgärder (steg 4), "god planeringsmognad"
  - Fungerar oavsett utbyggnadsstrategi
- **Kapacitetsåtgärder längre sikt (> 20 år)**
  - Större åtgärder (steg 4), större geografisk omfattning
  - Strategiska vägval (nya länkar) kan bli aktuella

Optimeringsåtgärder

Med stöd i fyrstegsmetodikens två första steg

- Fokus att öka kapacitet och tillgänglighet
- Exempel på möjliga åtgärder framtagna
  - Banavgifter för att premiera längre tåg
  - Utjämnad medelhastighet

Bedömning

Dessa åtgärder minskar men löser inte identifierade kapacitetsbrister.

terade åtgärder, ~600 Mkr

Framkomlighetsåtgärder

Exempel Södra stambanan

- Adresserar framkomlighetsproblem
- Ger likvärdig möjlighet att framföra 630 m och 750 m långa tåg (Malmö – Hallsberg)
- Säkerställer lastprofil i stråket

Viktigt att komma igång med mindre åtgärder, men samtidigt påbörja planering av större åtgärder som tar längre tid att genomföra.

Kapacitetsåtgärder

Utan större strategiska vägval

- Objekt med "god planeringsmognad"
- Större åtgärder i anslutning till befintlig sträckning
  - Enkelspår till dubbelspår
  - Bangårdsombyggnader
  - Dubbelspår till fyrspår
- Bidrar till men bedöms ej tillräckliga för att möta behov på längre sikt

Strategiska val krävs

Identifierade åtgärder i längre stråk innehåller i vissa fall större vägval som påverkar möjliga scenarier/inriktningar:

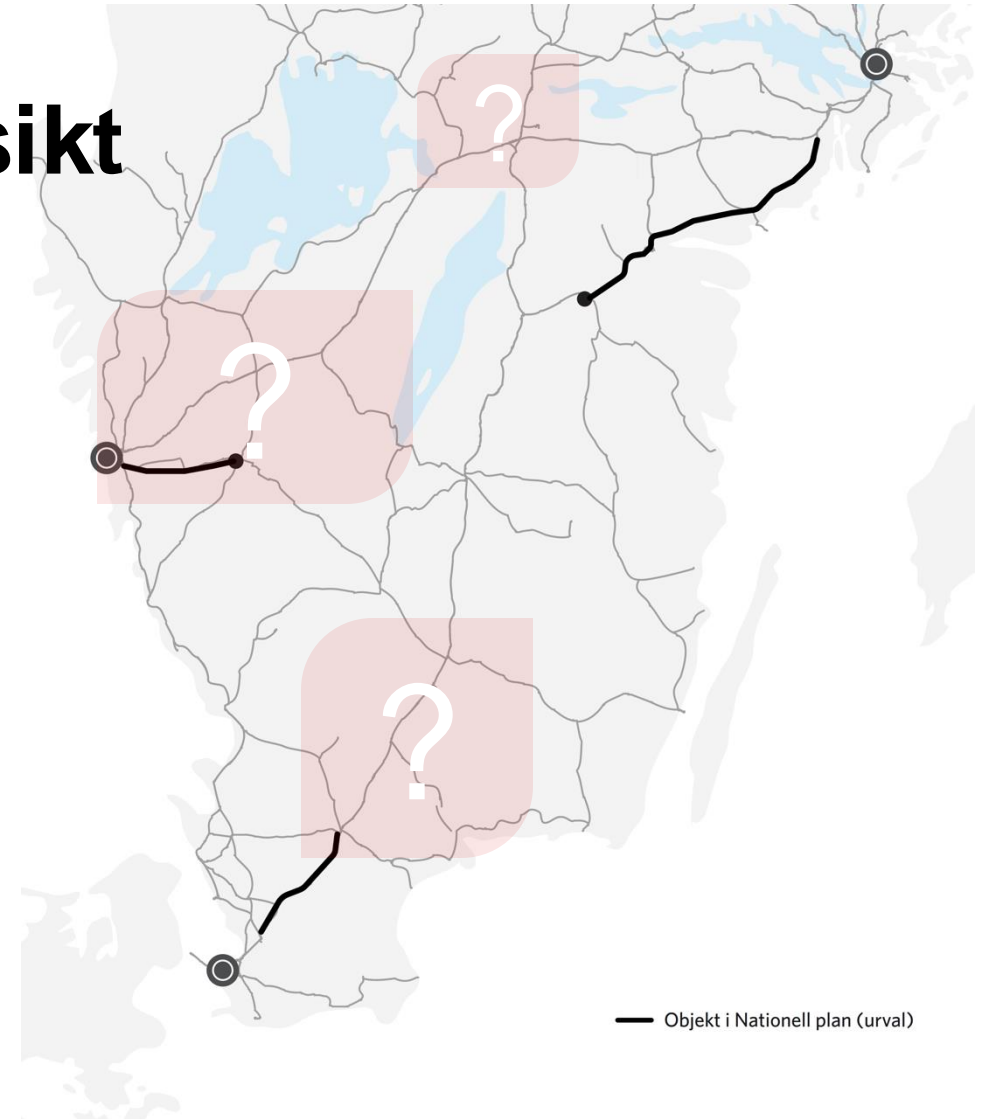
- **Befintliga sträckningar**
Hur kan målen för stråken uppnås genom åtgärder längs befintliga sträckningar?
- **Befintliga sträckningar och nya länkar**
Hur kan målen för stråken uppnås, när även nya länkar övervägs där det bedöms ge stor effekt?

Utvecklingsbehov på längre sikt

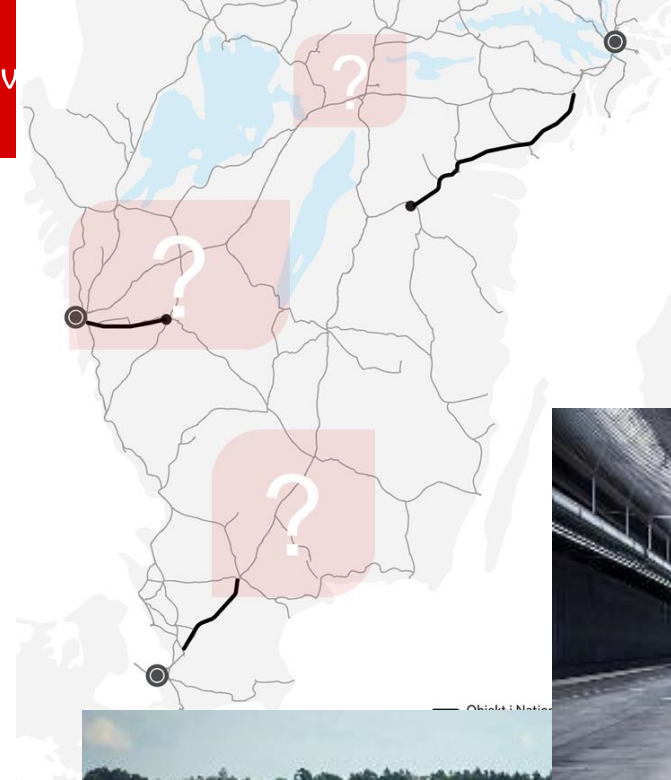
Möjligt genomförande först i tidsperspektivet >20 år

- Kapacitetsbrister i längre stråk, främst:
  - Göteborg – Skövde
  - Hässleholm – Alvesta
- Kan lösas på olika sätt
- Strategiska vägval

Vägval påverkar effekter

- Kapacitetssituation och punktlighet
- Möjlighet till ökad trafik
- Restider och transporttider

- Etappindelning och byggbarhet

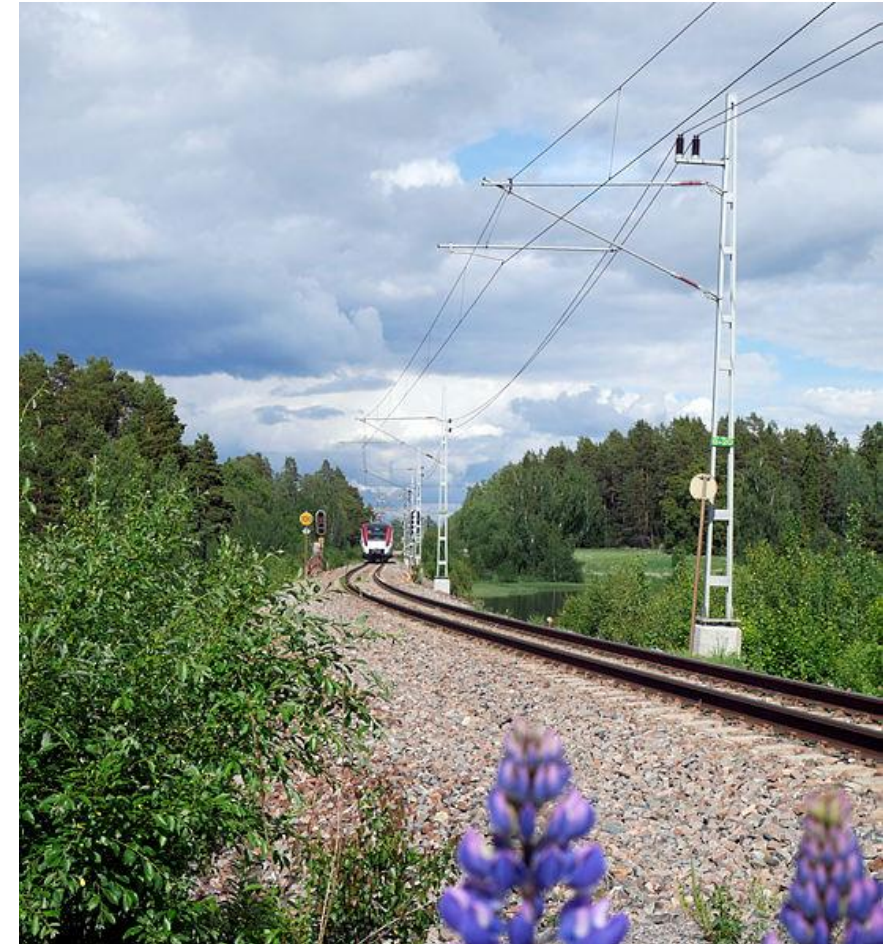
Kapacitetsanalys södra Sveriges järnvägssystem

Agenda

- Bakgrund, syfte och metod
- Kapacitets- och bristanalys
- Möjliga åtgärder
- ▶ • Slutsatser och fortsatt arbete

Rekommendationer till fortsatt arbete

- En diskussion om ambitionsnivå för de större järnvägsstråken i södra Sverige behöver initieras
- Fördjupat utredningsarbete genomförs med fokus på banavgifter (steg 2)
- Identifierade framkomlighetsåtgärder (steg 3) prövas i kommande nationella planer.
- Identifierade större åtgärder som är oberoende av strategiska vägval (steg 4) prövas i kommande nationella planer
- Längre sträckor där åtgärder (steg 4) kräver strategiska vägval pekas ut som brister

Det långa tidsperspektivet...

- Lång tid att utreda och utveckla infrastruktur
- Initiala studier kring behov och lösningar angeläget

Tack för idag!

Utredning publicerad

TRAFIKVERKET

Langi

Start För dig i branschen Tjänster Om oss

Startsida / För dig i branschen / Planera och utreda / Långsiktig planering av infrastruktur / Nationell plan / Övriga underlag förslag till nationell plan 2026–2037

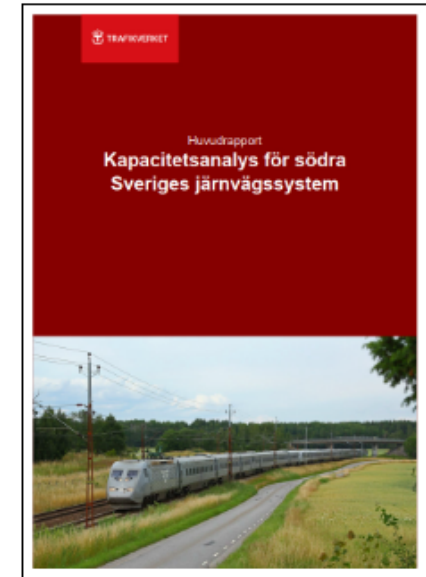
Övriga underlag förslag till nationell plan 2026–2037

Dela Kontaktuppgifter

Här kommer vi att publicera underlag i takt med att de färdigställs, för nationell plan 2026-2037.

Övriga utredningar

[Kapacitetsanalys för södra Sveriges järnvägssystem \(Trafikverkets publikationsdatabas\)](#)

Open Access i DiVA

- Kapacitetsanalys för södra Sveriges järnvägssystem(2428 kB) ⓘ
361 nedladdningar
- Underlagsrapport "Brister och trafikeringsbehov i södra Sveriges järnvägssystem"(7606 kB) ⓘ
162 nedladdningar
- Underlagsrapport "De första stegen"(1156 kB) ⓘ
91 nedladdningar
- Underlagsrapport "Trafikering och kapacitet"(7768 kB) ⓘ
172 nedladdningar
- Underlagsrapport "Tillgänglighetsanalys för järnvägen i södra Sverige"(3037 kB) ⓘ
123 nedladdningar